

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

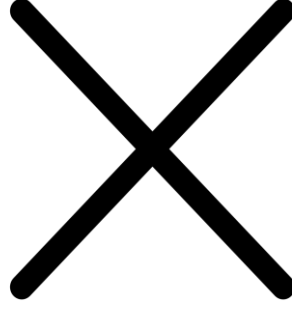
AMASYA GÖRÜŞMELERİ

20-22 EKİM 1919

TARAFLAR

TEMSİL HEYETİ ADINA MUSTAFA KEMAL

İSTANBUL HÜKÜMETİ ADINA BAHİRİYE NAZIRI (DENİZCİLİK BAKANI)

SALİH PAŞA

ALINAN KARARLAR:

1. Türk vilayetleri düşmana terk edilmeyecek, hiçbir şekilde manda ve himaye kabul edilmeyecek, Türk vatanının bütünlüğü ve bağımsızlığı korunacaktır.
2. Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, hukuki bir kuruluş olarak İstanbul Hükümetince tanınacaktır.
3. Müslüman olmayan topluluklara (azınlıklara) Türk memleketinin siyasi egemenliğini ve sosyal dengesini bozacak şekilde imtiyazlar verilmeyecektir.
4. Anlaşma Devletleri ile Osmanlı Devleti arasında toplanacak konferansa Temsilciler Kurulu tarafından uygun görülen kimselerin katılması sağlanacaktır. Ayrıca Temsilciler Kurulunun rızası olmadan düşmanlarla barış görüşmelerine gidilmeyecektir.
5. Mebuslar Meclisinin İstanbul'da toplanmasının güvenlik açısından uygun olmadığı kabul edilecektir.
6. Temsilciler Kurulu İstanbul Hükümetinin işlerine karışmayacak ve aleyhine faaliyetlerde bulunmayacaktır.

Amasya Görüşmelerinin Önemi

İstanbul Hükümeti; Temsil Heyetini, Sivas Kongresi kararlarını ve Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin **hukukiliğini resmen tanımış oldu.**

Amasya Görüşmeleri, Temsil Kurulu'nun ikinci siyasi başarısı olmuş; bu da kurulun siyasi etkinliğini bir kez daha artırmıştır.

İstanbul Hükümeti ve Temsil Heyeti ilk defa birlikte hareket etmişler ve anlaşmazlık görüntüsü biraz da olsa ortadan kalkmıştır. Bu durum halkın Milli Mücadele'ye bakışını olumlu yönde etkilemiştir.

☆ Salih Paşa, Amasya Görüşmeleri'nden ayrılırken İstanbul Hükümeti'nin bu kararları onaylayacağını düşünüyordu. Bu onaylama yapılamazsa görevinden istifa edeceğini bildirdi (ancak görevinden çekilmedi.) Hükümet ise sadece Meclisi açtı ve bu kararları reddetti.

Salih Paşa İstanbul'a döndükten sonra ;

Amasya Görüşmelerinde alınan kararlardan sadece Mebusan Meclisi'nin toplanması kararını İstanbul Hükümeti'ne kabul ettirebildi. Ve Osmanlı Mebusan Meclisi'nin İstanbul'da toplanmasına karar verildi.

Not: Mustafa Kemal, Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da bir yerde toplanmasını istemiştir. Çünkü Mustafa Kemal İngiliz işgali altındaki İstanbul'da Meclisin rahat karar alamayacağını bilmektedir. ⇒ **M.Kemal'in ileri görüşlülüğünü göstermektedir.**

Not: Padişah Kanun-i Esasi'ye göre ; meclisin İstanbul'da toplanması gerektiğini bahane etmiştir. İtilaf Devletleri de milli mücadelelerin yapılacak seçimleri kazanamayacağını düşündüğü için ve meclisten kendi aleyhlerine bir karar çıkmasını önlemek karşı gelmemiştir.

SON OSMANLI MEBUSAN MECLİSİ VE MİSAK-I MİLLİ

Osmanlı Mebusan meclisi binası

Yapılan seçimleri büyük oranda Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine bağlı adaylar kazanmıştır. Mustafa Kemal, Erzurum mebusu seçilmiş fakat güvenlik gerekçesiyle İstanbul'a gitmemiştir.

☆ Mustafa Kemal, Ankara'ya gelebilen mebuslarla görüşmüş ve onlardan bazı isteklerde bulunmuştur.
Bu İstekler;

- Kendisini Meclis başkanı olarak seçmeleri ⇒ Meclisin kapatılması durumunda meclisi yeniden toplayabilmek için
- Mecliste Müdafa-i Hukuk Grubu Kurulması ⇒ Grup disiplini içerisinde bir parti gibi çalışmak ve ulusal ruhla birlikte hareket edilmesini sağlamak.
- Vatanın kurtuluşu yönünde karar alınması ⇒ Misak-i milli kararlarının alınmasını sağlamak.

Son Osmanlı Mebusan Meclisi toplandıktan sonra;

1. Mustafa Kemal, İstanbul'da bulunmadığı gerekçesiyle başkan seçilememiş,
2. Müdafa-i Hukuk grubu yerine Felah-ı Vatan grubu kurulmuş,
3. Misak-ı Milli kararları aynen kabul edilmiştir.

☆ **Misak-ı Milli kararları kabul edildikten sonra İtilaf devletleri Mebusan Meclisi'ni basmış, milletvekillerinin bir kısmını tutuklamış, bir kısmını Malta'ya sürgüne göndermiş, kaçanlar da BMM'ne katılmak üzere Ankara'ya gitmiştir.**

☆ **Misak-ı Milli kararlarından sonra 16 Mart 1920'de itilaf devletleri İstanbul'u resmen işgal etmiştir.**

Bunun üzerine Ankara'da BMM açılacak, yeni Türk Devleti kurulacaktır.